

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4C/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200904
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620200904.8

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobkyne: M. V., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom V. XXX/XX, XXX XX K., zomrelá dňa XX.XX.XXXX, právne zastúpená Mgr. Juraj Šimuny, advokát so sídlom Nám. M. R. Štefánika 30/33, 955 01 Topoľčany, proti žalovanej: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX Q., o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1./ Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v kat.úz. K. zapísaných na LV č. XXX, pričom v priebehu konania žalobkyňa dňa XX.XX.XXXX. zomrela a dedičské konanie po nej bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 4D/63/2021, pričom uznesením zo dňa 15.03.2021 bolo konanie o dedičstve zastavené a majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný vystrojiteľke pohrebu D. X., rod. X.. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.04.2021.

Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z.), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa ods. 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

Podľa ods. 2 v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

2./ Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby mohol súd konať a rozhodnúť vo veci samej. K procesným podmienkam na strane strán sporu patrí okrem iného i procesná subjektivita, definovaná v ustanovení § 61 CSP. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére hmotného práva disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Ak je stranou sporu fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti. Ak smrť fyzickej osoby ako strany sporu nastane v priebehu konania (t.j. do jeho právoplatného skončenia), súd môže konanie zastaviť alebo pokračovať v konaní s dedičmi, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to v závislosti od povahy veci. Povahou veci sa spravidla rozumie hmotnoprávna povaha predmetu konania. Povaha veci bráni pokračovaniu v konaní najmä tam, kde 1/ práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, sú viazané podľa hmotného práva na stranu sporu a neprechádzajú na právneho nástupcu, 2/ je určitá skutková podstata

podmienená existenciou strany sporu, 3/ smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní išlo, 4/ strana sporu nemá žiadneho právneho nástupcu, pričom v týchto prípadoch nie je možné v konaní ďalej pokračovať. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že povaha veci pokračovaniu konania bráni, musí konanie zastaviť (uznesenie KS Bratislava sp.zn. 3Co/72/2020 zo dňa 30.06.2020).

3./ V danom prípade došlo k strate procesnej subjektivity žalobkyne v priebehu konania a súd postupujúc podľa § 63 ods. 1, 2 CSP zistil, že predmetom konania je nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam t.j. ide o majetkovú vec. Tunajší súd uznesením sp.zn. 4D/63/2021 - 27 zo dňa 15.03.2021 zastavil podľa § 188 ods. 1 CMP konanie o dedičstve po žalobkyni (poručiteľke) z dôvodu, že táto zanechala majetok nepatrnej hodnoty, ktorý bol vydaný vystrojiteľke pohrebu. Vzhľadom na to, že žalobkyňa zomrela a tým stratila procesnú spôsobilosť v konaní, ktorého predmetom je majetková vec, mohol by súd ďalej pokračovať s jej dedičmi, avšak keďže dedičské konanie bolo podľa § 188 ods. 1 CMP zastavené, prípadní dedičia žalobkyne nevstúpili do žiadnych jej práv alebo povinností ako poručiteľky. Táto okolnosť predstavuje nedostatok podmienky konania na strane žalobkyne, ktorý nemožno odstrániť a zaťažuje celé konanie a preto súd podľa § 63 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil. Judikatúra zastáva názor, že ak bolo dedičské konanie zastavené pre nemajetnosť poručiteľa, resp. poručiteľ zanechal len majetok nepatrnej hodnoty, je potrebné konanie zastaviť podľa § 63 ods. 1 CSP, keďže z povahy veci nie je možné v konaní pokračovať, ak neexistuje právny nástupca zomrelej strany.

4./ O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane a teda trovy je povinná platiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje z procesného hľadiska. Uvedený pojem je pritom nevyhnutné vykladať komplexne. V posudzovanej veci dôvodom zastavenia konania bol nedostatok procesnej subjektivity strany konania, v dôsledku jej úmrtia v priebehu konania, vo vzťahu ku ktorému nedošlo k procesnému nástupníctvu. Z toho dôvodu bolo rozhodnuté o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (porovnaj pôvodné ustanovenie § 146 ods. písm. c/ OSP zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov účinný do 30.06.2016, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené) s poukazom na čl. 4 CSP (uznesenie KS Trnava sp.zn. 10Co/120/2019 zo dňa 31.03.2020).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.